

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 12.12.1996
COM(96) 592 def.

96/0283 (CNS)

**VOORSTEL VOOR EEN BESCHIKKING VAN DE RAAD TOT AANNEMING
VAN EEN COMMUNAUTAIR MEERJARENPROGRAMMA OM DE TOTSTANDBRENGING VAN DE
INFORMATIEMAATSCHAPPIJ IN EUROPA TE STIMULEREN (INFORMATIEMAATSCHAPPIJ)**

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

De Commissie heeft besloten dat een rechtsgrond moet worden voorgesteld voor een aantal begrotingslijnen en heeft de begrotingsautoriteit een mededeling hierover doen toekomen (Mededeling van de Commissie betreffende de rechtsgrond en de maximumbedragen, SEC(94) 1106 def. van 6.7.1994). Dit voorstel wordt overeenkomstig deze mededeling ingediend voor begrotingslijn B5-722 en betreft een communautair meerjarenprogramma om de totstandbrenging van de informatiemaatschappij in Europa te stimuleren (informatiemaatschappij).

De ontwikkeling van de informatiemaatschappij in Europa is het resultaat van een permanente interactie tussen markt en sociale en culturele krachten, die van invloed is op de manier waarop mensen leven, leren en werken. Veel mensen worden nu al geconfronteerd met een diepgaande verandering van hun sociale en arbeidsleven en maken zich zorgen over het toenemend effect van de ontwikkeling van de informatiemaatschappij op werkgelegenheid, opleiding en leef- en werkpatronen. Veel mensen en ondernemingen in Europa zijn niet geheel voorbereid op de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, waardoor Europa misschien kansen mist om de vruchten van de informatiemaatschappij te plukken in de vorm van grotere economische groei, meer (hoewel andersoortige) werkgelegenheid en een beter leefklimaat.

Particulieren en bedrijven moeten daarom meer betrokken worden bij het vaststellen van hun behoeften, de ontwikkeling van toepassingen om in deze behoeften te voorzien en een geordende totstandbrenging van de informatiemaatschappij in het algemeen. Dit kan niet door marktwerking alleen worden bereikt, waarbij het streven naar korte-termijnwinsten op investeringen veelal op de eerste plaats komt en er onvoldoende aandacht is voor begeleidende maatregelen die gericht zijn op sociaal-economische voordelen op langere termijn.

Een aantal initiatieven is al genomen op het niveau van de Lid-Staten; zonder begeleidende maatregelen op het niveau van de Europese Unie bestaat echter het gevaar van duplicering van activiteiten, gebrek aan synergie en een ontwikkeling met verschillende snelheden, waardoor reeds bestaande distorsies tussen en binnen de Lid-Staten op het stuk van de toegang tot de informatiemaatschappij nog zullen vergroten.

Wil de overgang naar een volwaardige informatiemaatschappij slagen, dan moet worden voorkomen dat hele groepen mensen of sociaal en economisch betrokkenen uit de boot vallen of een afwijzende houding gaan ontwikkelen. De kans daarop is groot wanneer

geen gerichte maatregelen worden getroffen om ruime toegang tot en bekendheid met informatiediensten en -toepassingen te bevorderen, die steeds beter op persoonlijke en zakelijke behoeften inspelen.

De Europese Unie moet ertoe bijdragen dat burgers, ondernemingen en instellingen meer inzicht krijgen in deze kwesties en de daarmee gepaard gaande kansen en risico's. Zij moet vertrouwen helpen scheppen in de vooruitgang en brede steun zien te krijgen voor de informatiemaatschappij.

Tot nu toe werden daartoe de volgende maatregelen genomen:

In het Witboek "Groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid - Naar de 21e eeuw: wegen en uitdagingen" (COM(93) 700 def.), door de Commissie ingediend op 5 december 1993, erkent de Commissie dat de totstandbrenging van de informatiemaatschappij van kritiek belang is voor de toekomst van Europa. In het document wordt beklemtoond dat informatie- en communicatietechnologieën en aanverwante diensten het vermogen hebben om gestage en duurzame groei te bevorderen, het concurrentievermogen te verhogen, nieuwe werkgelegenheid te scheppen en het leefklimaat van alle Europeanen te verbeteren.

Het Witboek werd door de Europese Raad van 10 en 11 december 1993 in Brussel besproken. De Raad verleende er zijn volle politieke steun aan en verzocht om de opstelling van een verslag over de informatiemaatschappij door een groep prominenten met concrete aanbevelingen voor actie.

Het verslag van de groep van vooraanstaanden over de informatiemaatschappij van 26 mei 1994 "Europa en de wereldwijde informatiemaatschappij - Aanbevelingen aan de Europese Raad" wees onder meer op de noodzaak om dringend het hoofd te bieden aan de nieuwe uitdagingen.

Het verslag werd bij de Europese Raad van 24-25 juni 1994 op Korfoe ingediend. In de conclusies van deze Europese Raad wordt het belang erkend van de kansen en de omvang van de uitdagingen waarmee Europa wordt geconfronteerd. De Raad verzocht de Europese Commissie een actieplan op te stellen, samen met een pakket maatregelen die zo spoedig mogelijk door de Unie en de Lid-Staten moesten worden genomen om de informatiemaatschappij in Europa onder de best mogelijke voorwaarden tot stand te brengen.

De Commissie ging op dit verzoek in met haar mededeling van 19 juli 1994 aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over "Europa op weg naar de informatiemaatschappij. Een actieplan" (COM(94) 347 def.). In dit plan wordt beklemtoond dat ofschoon het initiatief duidelijk bij de particuliere sector moet liggen, de Lid-Staten en de Unie deze inspanningen uiteraard moeten ondersteunen. Daarmee werd de eerste politieke aanzet van het Witboek en de Europese Raad van Korfoe bevestigd, werd een betrouwbaar en stabiel kader tot stand gebracht en werd het voorbeeld gegeven op gebieden die onder de communautaire bevoegdheid vallen.

In dit perspectief werden in het actieplan de verschillende beleidslijnen en activiteiten gestructureerd rond vier hoofdlijnen: het wet- en regelgevingskader; netwerken, basisdiensten, toepassingen en inhoud; sociale, maatschappelijke en culturele aspecten; en bevordering van de informatiemaatschappij. Op basis hiervan werden de eerste maatregelen genomen. Met name stelde de Commissie een mededeling op over het effect van de informatiemaatschappij op andere beleidsterreinen, waarin gewezen wordt op de noodzaak de beleidsontwikkeling op het gebied van de informatiemaatschappij ruim te zien.

Om een brede consensus tot stand te brengen onder alle betrokkenen uit de economische, sociale, culturele en academische sectoren richtte de Commissie het Forum Informatiemaatschappij op alsmede de Werkgroep van Deskundigen op Hoog Niveau betreffende de sociale en maatschappelijke aspecten van de informatiemaatschappij.

Het eerste interimverslag van de Werkgroep van Deskundigen op Hoog Niveau, daterend van januari 1996, bevatte een reeks van eerste overwegingen met het oog op de voorbereiding van een definitief beleidsverslag.

In het eerste jaarverslag dat dit Forum in juni 1996 bij de Europese Commissie aandiende, wordt aanbevolen dat de Commissie in de gehele Europese Unie bewustmakingsinitiatieven neemt, maatregelen neemt die het meest geschikt zijn voor de bevordering van de beste praktijk, het gebruik van nieuwe technologieën bevordert en extra aandacht besteedt aan het verkennen van de economische en sociale implicaties van de informatiemaatschappij en aan de zorg dat mensen met een handicap gelijke toegang tot de informatiemaatschappij krijgen.

De Europese Commissie keurde op 24 juli 1996 een groenboek "*Leven en werken in de informatiemaatschappij : de mens centraal*" goed, dat bedoeld is om de politieke, sociale en maatschappelijke dialoog te verdiepen over de belangrijkste sociale en maatschappelijke aspecten van de informatiemaatschappij. Aan de hand van de ontvangen reacties zal de Commissie in 1997 actievoorstellen presenteren.

Op de Midrand-Conferentie in Zuid-Afrika, waarop vertegenwoordigers uit alle geledingen van de maatschappij (regering, bedrijfsleven, vakbonden, academische wereld en de gemeenschap) bij elkaar waren bleek dat Europese initiatieven moeten worden gekoppeld aan projecten met een internationale dimensie uit ontwikkelingslanden; dat er een inventaris moet worden gemaakt van initiatieven op het gebied van de informatiemaatschappij in de ontwikkelingslanden; dat er nationale en transnationale fora voor de verspreiding van informatie moeten worden ontwikkeld, de coördinatie moet worden vergroot en de kennis over opgedane ervaring en beste praktijken moeten worden verspreid. In de conclusies van de voorzitter van de Midrand-Conferentie werd beklemtoond dat speciale nadruk moet worden gelegd op de ontwikkeling van geïntegreerde systemen om aan de menselijke basisbehoeften, vooral in plattelandsgebieden, tegemoet te komen. Toepassingen voor ontwikkelingslanden moeten zich concentreren op universele toegang, lokale inhoud en meer autonomie voor kleine en grote ondernemingen, waarbij in gelijke mate gewerkt wordt aan de ontwikkeling van de materiële infrastructuur en van de menselijke hulpbronnen.

Op de conferentie van Rome werd erop gewezen dat de informatiemaatschappij in het Middellandse-Zeegebied dient te worden opgebouwd door de verdere ontwikkeling van telecommunicatie- en onderzoeknetwerken en onderwijs- en opleidingssystemen en door bevordering van gemeenschappelijke initiatieven zoals workshops en opleidings- en proefprojecten. Voorts werd beklemtoond dat aandacht moet worden gegeven aan de behoeften aan nieuwe informatie- en communicatietechnologieën wanneer regeringen, de wetenschappelijke gemeenschap en de Europese Unie de krachten bundelen om initiatieven op het gebied van de informatiemaatschappij te ontwikkelen.

Op het tweede Forum van de Europese Unie/de Midden- en Oost-Europese landen over de informatiemaatschappij in Praag (follow-up van het eerste forum dat in juni 1995 in Brussel werd gehouden) werd bevestigd dat bewustmakingsmaatregelen met betrekking tot alle (sociale, juridische en politieke) vraagstukken die een rol spelen bij de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, met name voor die Europese landen die hun economie hervormen, moeten worden bevorderd. Als follow-up werd een actieplan gepresenteerd dat gericht is op de uitvoering van samenwerkingsprojecten op Europees niveau.

Het Witboek van de Commissie over "Groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid", het verslag van de groep van vooraanstaanden ("Bangemann-verslag"), het actieplan, het eerste jaarverslag van het Forum Informatiemaatschappij, de conclusies van de Conferenties van Midrand, Rome en Praag, de toenemende wereldwijde activiteit op het gebied van de informatiemaatschappij, met name de grote studies die in opdracht van de OESO worden uitgevoerd, en de belangstelling die wordt betoond door de landen van de G7 hebben de omvang van de tot nog toe ondernomen activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het telecommunicatiebeleid en de transeuropese informatienetwerken aanzienlijk verbreed.

Vanwege deze verbreding van het concept "informatiemaatschappij" moeten er nu dus nieuwe perspectieven worden verkend en nieuwe, met name sectoroverschrijdende activiteiten worden gestimuleerd. Zoals in de mededeling "De Informatiemaatschappij: van Korfoe naar Dublin. Nieuwe prioriteiten" wordt gesteld, impliceert de veelzijdigheid van de informatiemaatschappij dat er meer beleidscoördinatie moet komen tussen de verschillende communautaire beleidslijnen en tussen de verschillende communautaire instrumenten en financieringsmechanismen. Meer bepaald moet ook het publiek beter vertrouwd worden gemaakt met de mogelijke gevolgen van de informatiemaatschappij, dienen activiteiten te worden gestart die de beste praktijk demonstreren, dient ervaring en kennis tussen de verschillende betrokkenen in Europa te worden uitgewisseld, en dient ervoor te worden gezorgd dat ervaringen en beste praktijken op internationaal niveau worden uitgewisseld en de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij aandacht krijgt.

De in het kader van dit voorstel geplande activiteiten hebben derhalve betrekking op drie aandachtsgebieden:

AANDACHTSGEBIEDEN

- a) Bewustmakingsmaatregelen:

- verspreiding van informatie en bevordering van maatregelen die gericht zijn op een beter begrip van de kansen, voordelen en mogelijke risico's van de informatiemaatschappij,
- vaststelling van de behoeften van burgers en gebruikers en stimulering van de belangstelling van het bedrijfsleven, met name van het midden- en kleinbedrijf (MKB), voor het aanbieden van diensten en toepassingen die aan deze behoeften voldoen,
- demonstratie van de potentiële effecten van de informatiemaatschappij op regionaal niveau, bevordering van de uitwisseling van relevante informatie tussen steden en regio's en profilering bij het grote publiek van concrete projecten die worden uitgevoerd om in hun behoeften te voorzien,
- organisatie en follow-up van fora over de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, advies aan de Commissie over de uitdagingen waaraan het hoofd moet worden geboden.

b) Maatregelen om de informatiemaatschappij in Europa tot stand te helpen brengen:

- analyse van de technische, economische, sociale en regelgevingsaspecten, beoordeling van de uitdagingen die ontstaan door de overgang naar de informatiemaatschappij, en aangeven van maatregelen die nodig zijn voor het optimaliseren van de sociaal-economische voordelen,
- beoordeling van de kansen en belemmeringen waarmee achtergestelde sociale groepen en perifere en minder welvarende regio's te maken kunnen krijgen bij het verkrijgen van toegang tot produkten en diensten van de informatiemaatschappij en het gebruik daarvan; aangeven van passende maatregelen om deze hindernissen te overwinnen en de daarmee gepaard gaande voordelen te benutten,
- analyse van initiatieven die momenteel op Europees en nationaal niveau lopen betreffende de aanbieding van toepassingen, met name op basis van een permanente inventaris van projecten die de ontplooiing van de informatiemaatschappij vergemakkelijken,
- zorg voor transparantie, op basis van met name een permanente inventaris betreffende lopende programma's en beleid op Europees en nationaal niveau,
- bijdragen, op basis van vastgestelde beste programma's en praktijken, tot het op Europese schaal ingang doen vinden van succesvolle voorbeelden van beleid, projecten en diensten op het gebied van de informatiemaatschappij,
- bevordering van synergie en samenwerking tussen lopende studies en activiteiten op Europees en nationaal niveau, in het bijzonder bij katalytische

bemiddelingshandelingen die helpen bij het totstandbrengen van partnerschappen tussen geïnteresseerde organisaties en individuen.

- aanduiding en evaluatie van financieringsmechanismen die nodig zijn voor de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, met name die welke kunnen helpen bij de ontwikkeling van publiek-private partnerschappen voor de ontplooiing van toepassingen van algemeen belang,
 - aanduiding van hinderpalen voor de werking van de interne markt op het gebied van de informatiemaatschappij en overweging van maatregelen om te zorgen dat optimaal voordeel kan worden gehaald uit de ruimte zonder grenzen voor de ontwikkeling ervan,
 - vaststelling van prioriteiten van het MKB en aandacht voor de hinderpalen waarmee het MKB geconfronteerd wordt bij het gebruik van informatie-technologie, zulks in nauwe coördinatie met de maatregelen van de Commissie om verschillende groepen van ICT-gebruikers bij de activiteiten te betrekken.
- c) Maatregelen om aandacht te geven aan en gebruik te maken van de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij:
- sterkere profilering van de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij, met name door het inventariseren van over de hele wereld genomen initiatieven, uitwisseling van informatie met derde landen, meer bepaald de ontwikkelingslanden, en samenwerking bij de voorbereiding van demonstratie-activiteiten, zowel bilateraal als samen met internationale organisaties.

Deze activiteiten mogen geen doublures vormen van bestaande actiemogelijkheden op gebieden die al door andere instrumenten worden bestreken, bijvoorbeeld onderzoek en ontwikkeling, transeuropese netwerken, informatie-inhoud en normalisatie. Om overlapping te voorkomen, andere initiatieven aan te vullen en meer know-how in dit programma te brengen zullen de desbetreffende diensten betrokken worden bij de ontwikkeling van activiteiten. Ze zullen worden uitgenodigd om deel te nemen aan de vaststelling van het werkprogramma waarop de uitnodigingen tot het indienen van voorstellen moet worden gebaseerd, aan de evaluatie en selectie van voorstellen en aan de evaluatie van de resultaten.

In het licht van het bovenstaande verzoekt de Commissie de Raad bijgevoegde beschikking, na raadpleging van het Europees Parlement, vast te stellen. Voor de vaststelling van deze beschikking voorziet het EG-Verdrag in geen andere daartoe vereiste bevoegdheden dan in die van artikel 235.

VOORSTEL VOOR EEN BESCHIKKING VAN DE RAAD TOT AANNEMING
VAN EEN COMMUNAUTAIR MEERJARENPROGRAMMA OM DE TOTSTANDBRENGING VAN DE
INFORMATIEMAATSCHAPPIJ IN EUROPA TE STIMULEREN (INFORMATIEMAATSCHAPPIJ)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, in het bijzonder op artikel 235,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Overwegende dat door de totstandbrenging van de informatiemaatschappij, met name door de invoering van nieuwe vormen van economische, politieke en sociale betrekkingen, de Gemeenschap kan worden geholpen om het hoofd te bieden aan de uitdagingen van de volgende eeuw, met name het scheppen van werkgelegenheid, zoals aangegeven in het Witboek "Groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid - naar de 21e eeuw: wegen en uitdagingen";

Overwegende dat de Europese Raad van 24 en 25 juni 1994 op Korfoe nota heeft genomen van de aanbevelingen van de groep van vooraanstaanden met betrekking tot de informatiemaatschappij zoals neergelegd in het verslag "Europa en de wereldwijde informatiemaatschappij" en de Commissie een actieplan heeft opgesteld met concrete maatregelen op het niveau van de Gemeenschap en de Lid-Statens;

Overwegende dat de Europese Raad van 21 en 22 juni 1996 in Florence gewezen heeft op het potentieel van de informatiemaatschappij voor onderwijs en opleiding, werkorganisatie en werkgelegenheid;

Overwegende dat het tempo van de vooruitgang die wordt geboekt bij de ontwikkeling van de informatiemaatschappij in grote mate afhangt van het feit of burgers en publieke en particuliere organisaties de toepassingsmogelijkheden van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën om aan de behoeften van particulieren en het bedrijfsleven tegemoet te komen, kennen, begrijpen en steunen;

¹

Overwegende dat het voor de totstandbrenging van de informatiemaatschappij nodig is dat alle burgers, ondernemingen of openbare organisaties, overal in de Gemeenschap, kunnen beschikken over de informatie waaraan zij behoefte hebben;

Overwegende dat door de totstandbrenging van de informatiemaatschappij de aard en de inhoud van de menselijke activiteiten op alle gebieden geleidelijk zullen veranderen en er over de sectoren heen belangrijke effecten zullen zijn op werkgebieden die tot nu toe los van elkaar stonden;

Overwegende dat bij het vaststellen van de maatregelen die nodig zijn om de informatiemaatschappij tot stand te brengen, rekening dient te worden gehouden met de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap en met de continuïteit van de werking van de interne markt;

Overwegende dat de omschrijving van deze maatregelen voorbereidende analyses vereist om meer inzicht te verkrijgen in de verschillende gebieden die door de activiteiten van de Gemeenschap met betrekking tot de informatiemaatschappij kunnen worden beïnvloed;

Overwegende dat het eerste interimverslag van de Werkgroep van Deskundigen op Hoog Niveau betreffende de sociale en maatschappelijke aspecten van de informatiemaatschappij, daterend van januari 1996, een reeks van eerste overwegingen bevatte met het oog op de voorbereiding van een definitief beleidsverslag;

Overwegende dat in het eerste jaarrapport dat het Forum Informatiemaatschappij in juni 1996 bij de Europese Commissie indiende, wordt aanbevolen dat de Commissie in de gehele EU bewustmakingsinitiatieven neemt, activiteiten stimuleert die het meest geschikt zijn ter bevordering van de beste praktijk, het gebruik van nieuwe technologieën bevordert, extra aandacht geeft aan het verkennen van de economische en sociale implicaties van de informatiemaatschappij en aan de zorg dat mensen met handicaps gelijke toegang krijgen tot de informatiemaatschappij;

Overwegende dat de Europese Commissie op 24 juli 1996 een groenboek "*Leven en werken in de informatiemaatschappij : de mens centraal*" goedkeurde, dat bedoeld is om de politieke, sociale en maatschappelijke dialoog te verdiepen over de belangrijkste sociale en maatschappelijke aspecten van de informatiemaatschappij ; aan de hand van de ontvangen reacties zal de Commissie in 1997 actievoorstellen presenteren;

Overwegende dat bij de maatregelen die nodig zijn om de informatiemaatschappij tot stand te brengen, rekening dient te worden gehouden met de wereldwijde dimensie van de informatiemaatschappij;

Overwegende dat op de Ministeriële Conferentie van de G7 over informatiemaatschappij en ontwikkeling in Midrand, Zuid-Afrika, van 13 tot 15 mei 1996 is erkend dat het "informatiemaatschappijmodel" moet worden nagestreefd ten behoeve van de ontwikkelingslanden, ten einde in te gaan op hun unieke behoeften en uitdagingen, hun duurzame groei te ondersteunen en ervoor te zorgen dat zij effectief deelnemen aan de tot stand komende "elektronische" wereldeconomie;

Overwegende dat op de Conferentie van Rome op 30 en 31 mei 1996 is erkend dat een van de elementen van de politieke dialoog tussen de Europese Gemeenschap en de twaalf landen die betrokken zijn bij het Euro-mediterraan partnerschap, dat in november 1995 van start ging met de Conferentie van Barcelona, inderdaad de constructie is van een werkelijk open informatiemaatschappij in de mediterrane regio, waarbij gebruikers, fabrikanten en aanbieders van informatie- en communicatietechnologieën in termen van groei, concurrentiekracht en werkgelegenheid baat zullen hebben;

Overwegende dat op het tweede Forum van de Europese Unie/Midden- en Oosteuropese landen over de informatiemaatschappij in Praag op 12 en 13 september 1996 bevestigd is dat de kwesties die bij de ontwikkeling van de informatiemaatschappij een rol spelen bijzonder belangrijk zijn voor Europese landen die hun economie hervormen en gewezen is op de noodzaak om discussie- en informatieplatformen ter beschikking te stellen;

Overwegende dat er geen doublures mogen komen van bestaande actiemogelijkheden, bijvoorbeeld op de gebieden onderzoek en ontwikkeling, transeuropese netwerken, informatie-inhoud, sociaal beleid en normalisatie;

Overwegende dat de voortgang van dit programma voortdurend en systematisch dient te worden gevolgd; dat aan het eind van dit programma een evaluatie van de verkregen resultaten dient te worden verricht in het licht van de in deze beschikking uiteengezette doelstellingen;

Overwegende dat de duur van het programma moet worden vastgesteld;

Overwegende dat het Verdrag voor de vaststelling van deze beschikking in geen andere bevoegdheden voorziet dan die van artikel 235,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD :

Artikel 1

1. Hierbij wordt een programma (Informatiemaatschappij) vastgesteld met de volgende doelstellingen:

- bewustmaking en vergroting van het begrip bij het publiek van de potentiële effecten van de informatiemaatschappij en haar nieuwe toepassingen,
- hulp bij de totstandbrenging van de informatiemaatschappij in Europa door het bevorderen van ruime toegang tot en vertrouwdheid met het gebruik van de nieuwe informatiediensten en -toepassingen,
- aandacht geven aan en gebruik maken van de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij.

2. Het programma loopt van 1 januari 1997 tot 31 december 2001.

3. De jaarlijkse kredieten worden door de begrotingsautoriteit toegestaan binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten.

4. De geplande activiteiten zijn sectoroverschrijdende maatregelen die communautaire maatregelen op andere gebieden aanvullen. Zij mogen geen dublures vormen van werkzaamheden op deze gebieden die in het kader van andere communautaire programma's worden uitgevoerd.

Artikel 2

Om de doelstellingen als bedoeld in artikel 1 te bereiken, worden onder de verantwoordelijkheid van de Commissie de volgende maatregelen genomen:

a) Bewustmakingsmaatregelen:

- verspreiding van informatie en bevordering van maatregelen die gericht zijn op een beter begrip van de kansen, voordelen en mogelijke risico's van de informatiemaatschappij,
- vaststelling van de behoeften van burgers en gebruikers en stimulering van de belangstelling van het bedrijfsleven, met name van het midden- en kleinbedrijf (MKB), voor het aanbieden van diensten en toepassingen die aan deze behoeften voldoen,
- demonstratie van de potentiële effecten van de informatiemaatschappij op regionaal niveau, bevordering van de uitwisseling van relevante informatie tussen steden en regio's en profilering bij het grote publiek van concrete projecten die worden uitgevoerd om in hun behoeften te voorzien,
- organisatie en follow-up van fora over de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, advies aan de Commissie over de uitdagingen waaraan het hoofd moet worden geboden.

b) Maatregelen om de informatiemaatschappij in Europa tot stand te helpen brengen:

- analyse van de technische, economische, sociale en regelgevingsaspecten, beoordeling van de uitdagingen die ontstaan door de overgang naar de informatiemaatschappij, en aangeven van maatregelen die nodig zijn voor het optimaliseren van de sociaal-economische voordelen,
- beoordeling van de kansen en belemmeringen waarmee achtergestelde sociale groepen en perifere en minder welvarende regio's te maken kunnen krijgen bij het verkrijgen van toegang tot producten en diensten van de informatiemaatschappij en het gebruik daarvan; aangeven van passende maatregelen om deze hindernissen te overwinnen en de daarmee gepaard gaande voordelen te benutten,
- analyse van initiatieven die momenteel op Europees en nationaal niveau lopen betreffende de aanbieder van toepassingen, met name op basis van een permanente inventaris van projecten die de ontplooiing van de informatiemaatschappij vergemakkelijken,
- zorg voor transparantie, op basis van met name een permanente inventaris betreffende lopende programma's en beleid op Europees en nationaal niveau,
- bijdragen, op basis van erkende beste programma's en praktijken, tot het op Europese schaal ingang doen vinden van succesvolle voorbeelden van beleid, projecten en diensten op het gebied van de informatiemaatschappij,

- bevordering van synergie en samenwerking tussen lopende studies en activiteiten op Europees en nationaal niveau,
 - aanduiding en evaluatie van financieringsmechanismen die nodig zijn voor de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, met name die welke kunnen helpen bij de ontwikkeling van publiek-private partnerschappen voor de ontplooiing van toepassingen van algemeen belang,
 - aanduiding van hinderpalen voor de werking van de interne markt op het gebied van de informatiemaatschappij en overweging van maatregelen om te zorgen dat optimaal voordeel kan worden gehaald uit de ruimte zonder grenzen voor de ontwikkeling ervan,
 - vaststelling van prioriteiten van het MKB en aandacht voor de hinderpalen waarmee het MKB geconfronteerd wordt bij het gebruik van informatie-technologie, zulks in nauwe coördinatie met de maatregelen van de Commissie om verschillende groepen van ICT-gebruikers bij de activiteiten te betrekken.
- c) Maatregelen om aandacht te geven aan en gebruik te maken van de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij:
- sterkere profilering van de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij, met name door het inventariseren van over de hele wereld genomen initiatieven, uitwisseling van informatie met derde landen, meer bepaald de ontwikkelingslanden, en samenwerking bij de voorbereiding van demonstratie-activiteiten, zowel bilateraal als samen met internationale organisaties.

Artikel 3

Bij het uitvoeren van de in artikel 1 aangegeven doelstellingen en de in artikel 2 omschreven activiteiten kan de Commissie gebruik maken van alle nodige middelen, met name:

- het verlenen van contracten voor de uitvoering van taken met betrekking tot analyses, verkennende studies, uitvoerige studies van specifieke onderwerpen, de realisatie van demonstratie-activiteiten, alsmede de coördinatie, evaluatie en medefinanciering van activiteiten;
- de organisatie van vergaderingen van deskundigen, conferenties, raadplegingen van personen of groepen met gezamenlijke belangen, seminars en de publicatie en verspreiding van informatie, en de deelname en het verlenen van steun daaraan;
- bijdragen tot de activiteiten van internationale organisaties met betrekking tot de informatiemaatschappij, in het bijzonder die welke gericht zijn op het bevorderen van de toegang van ontwikkelingslanden tot het potentieel van de informatiemaatschappij;

Artikel 4

1. De Commissie is belast met de tenuitvoerlegging van het programma.
2. De Commissie wordt bijgestaan door een comité van raadgevende aard, bestaande uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt binnen een termijn die de Voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie advies uit over dit ontwerp, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft iedere Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het comité uitgebrachte advies. Zij brengt het comité op de hoogte van de wijze waarop zij met zijn advies rekening heeft gehouden.

Artikel 5

De in artikel 4, lid 2, vastgestelde procedure is van toepassing op:

- de aanneming van het werkprogramma;
- de onderverdeling van de begrotingsuitgaven;
- de criteria en de inhoud van de oproepen tot het indienen van voorstellen;
- de beoordeling van de projecten die overeenkomstig de oproepen tot het indienen van voorstellen voor communautaire financiering zijn ingediend en het geraamde bedrag van de communautaire bijdrage voor elk project zo die 200 000 ecu of meer bedraagt;
- de maatregelen betreffende de evaluatie van het programma;
- deelneming aan projecten door rechtspersonen uit derde landen en internationale organisaties.

Artikel 6

Halverwege de looptijd van het programma dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een tussentijds evaluatierapport in betreffende de opgezette activiteiten en behaalde resultaten. Na afloop van het programma dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een evaluatierapport in betreffende de resultaten die werden behaald door de tenuitvoerlegging van de in artikel 2 omschreven activiteiten.

Artikel 7

Deze beschikking is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. Titel van de maatregel

Informatiemaatschappij, communautair meerjarenprogramma om de totstandbrenging van de informatiemaatschappij in Europa te stimuleren

2. Begrotingslijn

B5-722: Informatiemaatschappij

3. Rechtsgrondslag

- Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, artikel 235

4. Omschrijving van de maatregel

4.1. Algemene doelstellingen van de maatregel

De voorgenomen activiteiten hebben betrekking op de totstandbrenging van de informatiemaatschappij in Europa en zijn erop gericht het bewustzijn van het publiek van de informatiemaatschappij te vergroten, de informatiemaatschappij in Europa tot stand te helpen brengen en aandacht te geven aan de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij.

4.2. Looptijd van de maatregel

Rechtsgrondslag met een looptijd van 1 januari 1997 tot 31 december 2001.

5. Indeling van de uitgaven

- Niet verplichte uitgaven
- Gesplitste kredieten

6. Aard van de uitgaven

- Tot 100% financiering voor:
 - het verlenen van contracten voor de uitvoering van taken met betrekking tot analyses, verkennende studies, uitvoerige studies van specifieke onderwerpen, de realisatie van demonstratie-activiteiten, alsmede de coördinatie, evaluatie en medefinanciering van activiteiten;

- de organisatie van vergaderingen van deskundigen, conferenties, raadplegingen van personen of groepen met gezamenlijke belangen, seminars en de publicatie en verspreiding van informatie, en de deelname en het verlenen van steun daaraan;
- bijdragen tot de activiteiten van internationale organisaties met betrekking tot de informatiemaatschappij, in het bijzonder diegene die gericht zijn op het bevorderen van de toegang van ontwikkelingslanden tot het potentieel van de informatiemaatschappij;
- Middelen voor medefinanciering met andere bronnen uit de openbare en de particuliere sector voor:
 - de toekenning van contracten voor de medefinanciering van activiteiten
 - meerklantenstudies.

Alle inkomsten zijn beschikbaar voor hergebruik overeenkomstig artikel 27 van de Financiële Richtlijn van 21 december 1977 van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 356 van 31.12.1977, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn (EGKS, EG, Euratom) nr. 2335/95 (PB L 240 van 7.10.1995, blz. 12).

7. Financiële gevolgen voor vastleggingskredieten

7.1. Wijze van berekening van de kosten van de maatregel

Voor de benodigde kredieten is rekening gehouden met financiële parameters gebaseerd op vroegere ervaringen en de aard van de voorgestelde activiteiten ter verwezenlijking van de specifieke doelstellingen als uiteengezet onder punt 9.1. Om in de 15 Lid-Staten tot een meetbaar effect te komen met betrekking tot de verschillende activiteiten die in het kader van de drie aandachtsgebieden van het programma worden gepland, dient een significant gedeelte van de doelgroepen te worden bereikt. Gegevens over eenheidskosten en activiteitsniveaus die voortvloeien uit het beheer van begrotingslijn B5-722 in 1995 en 1996 zijn meegenomen in de berekening van de in onderstaande tabel aangegeven bedragen.

Zo bedragen de werkingskosten voor een belangrijke consensusvormende werkgroep zoals het Forum Informatiemaatschappij en de subwerkgroepen alsmede de publicatie van de resultaten daarvan 600.000 ecu per jaar. Bewustmakingsprojecten kosten gemiddeld 250.000 à 500.000 ecu (bijvoorbeeld het project "scholen adopteren monumenten"). Bewustmakingsconferenties en -tentoonstellingen om de beste toepassingen op het gebied van de informatiemaatschappij bij het besturen van steden te laten zien, vergen een communautaire medefinanciering van ongeveer 200.000 ecu (bijvoorbeeld subsidie voor de Conferentie van Barcelona). Een bewustmakingsweek in de 15 Lid-Staten die vooral gericht is op het MKB, met deelneming en medefinanciering van de lokale overheden, kost ongeveer 150.000 ecu. Dergelijke activiteiten moeten meermaals op verschillende plaatsen voor specifieke doelgroepen worden herhaald om een meetbaar effect te verkrijgen.

7.2. Uitsplitsing per onderdeel van de maatregel

De uitsplitsing van de vastleggingskredieten per onderdeel in miljoen ecu (huidige prijzen) is aangegeven in onderstaande tabel:

Uitsplitsing	Begroting 1996	Voorontw. begrot. 1997	1998	1999	2000	2001	1997-2001
Bewustmaking	3	4	3	3	3	2	15
Hulp bij totstandbrenging IM	6	5	5	5	5	5	25
Internationaal	2	1	1	1	1	1	5
TOTAAL	11*	10	9	9	9	8	45

* zonder 1,2 miljoen ecu overgedragen van de begroting 1995

7.3 Indicatief tijdschema voor de vastleggingskredieten (in miljoen ecu)

Jaar	1996	1997	1998	1999	2000	2001	TOTAAL 1997-2001
Vastleggingskredieten	11*	10	9	9	9	8	45

* zonder 1,2 miljoen ecu overgedragen van de begroting 1995

8. Bepalingen om fraude tegen te gaan (en resultaat van de toepassing ervan)

Betalingen voor enigerlei diensten of studies waarom werd verzocht, worden door de diensten van de Commissie gecontroleerd voordat ze worden uitgevoerd, waarbij wordt gelet op contractverplichtingen, economische beginselen en goede financiële of beheerspraktijken. Bepalingen om fraude tegen te gaan (toezicht, rapporteringseisen, enz.) worden opgenomen in alle overeenkomsten en contracten tussen de Commissie en de ontvangers van betalingen.

9. Elementen van de kosten/batenanalyse

9.1 Specifieke doelstellingen en doelgroep

Het programma beoogt het bewustzijn en begrip bij het publiek van het potentiële effect van de informatiemaatschappij en haar nieuwe toepassingen te vergroten, de informatiemaatschappij in Europa tot stand te helpen brengen en de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij te benutten. Deze doelstellingen dienen te worden bereikt door middel van de volgende activiteiten in het kader van drie aandachtsgebieden:

a) Bewustmakingsmaatregelen:

- verspreiding van informatie en bevordering van maatregelen die gericht zijn op een beter begrip van de kansen, voordelen en mogelijke risico's van de informatiemaatschappij,
- vaststelling van de behoeften van burgers en gebruikers en stimulering van de belangstelling van het bedrijfsleven, met name van het midden- en kleinbedrijf (MKB), voor het aanbieden van diensten en toepassingen die aan deze behoeften voldoen,
- demonstratie van de potentiële effecten van de informatiemaatschappij op regionaal niveau, bevordering van de uitwisseling van relevante informatie tussen steden en regio's en profilering bij het grote publiek van concrete projecten die worden uitgevoerd om in hun behoeften te voorzien,
- organisatie en follow-up van fora over de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, advies aan de Commissie over de uitdagingen waaraan het hoofd moet worden geboden.

b) Maatregelen om de informatiemaatschappij in Europa tot stand te helpen brengen:

- analyse van de technische, economische, sociale en regelgevingsaspecten, beoordeling van de uitdagingen die ontstaan door de overgang naar de informatiemaatschappij, en aangeven van maatregelen die nodig zijn voor het optimaliseren van de sociaal-economische voordelen,
- beoordeling van de kansen en belemmeringen waarmee achtergestelde sociale groepen en perifere en minder welvarende regio's te maken kunnen krijgen bij het verkrijgen van toegang tot producten en diensten van de informatiemaatschappij en het gebruik daarvan; aangeven van passende maatregelen om deze hindernissen te overwinnen en de daarmee gepaard gaande voordelen te benutten,
- analyse van initiatieven die momenteel op Europees en nationaal niveau lopen betreffende de aanbidding van toepassingen, met name op basis van een permanente inventaris van projecten die de ontplooiing van de informatiemaatschappij vergemakkelijken,
- zorg voor transparantie, op basis van met name een permanente inventaris betreffende lopende programma's en beleid op Europees en nationaal niveau,
- bijdragen, op basis van vastgestelde beste programma's en praktijken, tot het op Europese schaal ingang doen vinden van succesvolle voorbeelden van beleid, projecten en diensten op het gebied van de informatiemaatschappij,

- bevordering van synergie en samenwerking tussen lopende studies en activiteiten op Europees en nationaal niveau,
 - aanduiding en evaluatie van financieringsmechanismen die nodig zijn voor de ontwikkeling van de informatiemaatschappij, met name die welke kunnen helpen bij de ontwikkeling van publiek-private partnerschappen voor de ontplooiing van toepassingen van algemeen belang,
 - aanduiding van hinderpalen voor de werking van de interne markt op het gebied van de informatiemaatschappij en overweging van maatregelen om te zorgen dat optimaal voordeel kan worden gehaald uit de ruimte zonder grenzen voor de ontwikkeling ervan,
 - vaststelling van prioriteiten van het MKB en aandacht voor de hinderpalen waarmee het MKB geconfronteerd wordt bij het gebruik van informatie-technologie, zulks in nauwe coördinatie met de maatregelen van de Commissie om verschillende groepen van ICT-gebruikers bij de activiteiten te betrekken.
- c) Maatregelen om aandacht te geven aan en gebruik te maken van de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij:
- sterkere profilering van de mondiale dimensie van de informatiemaatschappij, met name door het inventariseren van over de hele wereld genomen initiatieven, uitwisseling van informatie met derde landen, meer bepaald de ontwikkelingslanden, en samenwerking bij de voorbereiding van demonstratie-activiteiten, zowel bilateraal als samen met internationale organisaties.

Ondersteunende werkzaamheden zijn onder meer opdrachten voor analyses en studies, de organisatie van vergaderingen van deskundigen, seminars, conferenties en raadplegingen en het verlenen van steun daaraan; het uitvoeren van demonstratiewerkzaamheden; de coördinatie, evaluatie en medefinanciering van werkzaamheden; de publicatie en verspreiding van informatie; en bijdragen tot de desbetreffende activiteiten van internationale organisaties.

Doelgroep: gebruikers, bedrijven, nationale, regionale en lokale overheden, sociale partners, vrijwilligersorganisaties.

9.2 Verantwoording van de maatregel

- Noodzaak van een financiële bijdrage van de Gemeenschap

De politieke autoriteiten hebben ingezien dat de Gemeenschap een grote rol moet spelen bij de totstandkoming van de informatiemaatschappij. De toenemende wereldwijde activiteit op het gebied van de informatiemaatschappij, met name de grote studies die worden uitgevoerd in opdracht van de OESO, en de belangstelling die wordt betoond door de landen van de G7 hebben de omvang van de tot nog toe ondernomen activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het telecommunicatiebeleid en de transeuropese informatienetwerken aanzienlijk verbreed. Vanwege dit bredere concept van de

"informatiemaatschappij" en de mondialisering van de geleverde inspanningen voor de totstandbrenging van de informatiemaatschappij, die met name gezien wordt als een middel tegen de werkloosheid, moeten er nu nieuwe perspectieven worden verkend en nieuwe activiteiten worden gestimuleerd.

Bij de geplande activiteiten wordt rekening gehouden met het subsidiariteitsbeginsel tussen de Gemeenschap en de Lid-Staten en tussen de rol van de overheid en die van de particuliere sector. Overeenkomstig artikel 3 B van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap zijn de activiteiten alleen gericht op gebieden waar er toegevoegde waarde op Europees niveau is. Naast financiële steun voor specifieke activiteiten met een Europese dimensie, verleent de Commissie ook steun voor samenwerking tussen diverse organisaties in gezamenlijke demonstratie-activiteiten.

Om ervoor te zorgen dat de activiteiten in de mondiale context passen, wordt bijzondere aandacht geschonken aan het verband met de recente initiatieven van de G7 en de desbetreffende activiteiten van internationale organisaties zoals de OESO.

- Keuze van wijze van optreden

Uit ervaring die bij het beheer van begrotingslijn B5-722 in 1995 en 1996 is opgedaan, is gebleken dat de wijze van optreden zoals aangegeven in punt 6 het meest effectief moet worden geacht voor de in het kader van dit programma beoogde activiteiten, bijvoorbeeld op het punt van profilering en multiplier-effect.

9.3 Follow-up en evaluatie van de maatregel

Halverwege de looptijd van het programma dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een tussentijds evaluatierapport in betreffende de opgezette activiteiten en behaalde resultaten.

Na afloop van het programma dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een evaluatierapport in betreffende de resultaten die werden behaald door de tenuitvoerlegging van de activiteiten.

10. Administratieve uitgaven

Het effectieve gebruik van de benodigde administratieve middelen is het resultaat van een jaarlijks besluit van de Commissie over de toewijzing van middelen, waarbij vooral rekening wordt gehouden met het aantal beschikbare personeelsleden en door de begrotingsautoriteit toegestane verhogingen. Eventueel kan door DG III en DG XIII in 1997 en 1998 extra personeel worden aangeworven, dat kan worden toegewezen aan het Activiteitscentrum Informatiemaatschappij, dat gezamenlijk wordt beheerd door DG III en DG XIII. Maar ook als er geen extra middelen worden toegewezen, kan dit programma misschien toch worden beheerd. Het ligt echter voor de hand dat bepaalde doelstellingen dan wellicht niet volledig worden gehaald.

10.1 Effect op het aantal personeelsleden van de Commissie

Personeel		Vereist personeelsbestand		waarvan	
		vast personeel	tijdelijk personeel	door gebruik van bestaande middelen	door aanvullende middelen
Ambtenaren of tijdelijke functionarissen	A	14		10 A	4 A
	B	4		2 B	2 B
	C	5		4 C	1 C
Andere middelen					

10.2 Extra personeel

Ambtenaren of tijdelijke functionarissen	Aantal	Berekeningsmethode (per jaar)
		4 A 2 B 1 C
Totaal	7	636.000 ecu

10.3 Administratieve uitgaven

Begrotingslijn	Jaarlijks bedrag	Berekeningsmethode
A - 1300 (dienstreizen)	117.600	7 dienstreizen x 14 A x 1200 ecu
A - 1701 (ontvangsten)	5.000	
A - 1178 (evaluatie)	52.500	15 externe deskundigen x 10 dagen x 350 ecu/dag
A - 2510 (comité)	135.000	2 x 15 externe deskundigen x 5 verg. x 900 ecu
A - 2550 (conferenties)	30.000	
A - 5	145.000	
A - 34	30.000	
Totaal	515.100	

BEGROTINGSLIJN B5-722

EX-ANTE EVALUATIERAPPORT

In 1995 en 1996 werden bij wijze van proef in het kader van begrotingslijn B5-722 (informatiemaatschappij) een aantal activiteiten ontwikkeld op de volgende gebieden:

- analyse van actuele ontwikkelingen en trends,
- bewustmaking,
- demonstratie en uitwisseling van ervaring,
- uitwisseling van informatie met derde landen.

Uit deze activiteiten kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- er dient iets te worden gedaan aan het geringe besef van de gevolgen, risico's en kansen van de informatiemaatschappij,
- proefprojecten en demonstratie-activiteiten kunnen effectief het vertrouwen van de gebruikers vergroten en hen helpen hun behoeften beter te formuleren, waardoor extra vraag gecreëerd wordt naar diensten en toepassingen op het gebied van de informatiemaatschappij,
- bij de uitwisseling van informatie met derde landen is aan het licht gekomen dat er wereldwijd interesse bestaat om mee te doen aan de ontwikkeling van de informatiemaatschappij en dat hierbij ook voor de Europese Unie op een aantal gebieden een leidende rol is weggelegd.

Indien nog meer van dergelijke EU-activiteiten in de EU plaatshebben, dienen alle 15 Lid-Staten en alle maatschappelijke geledingen daarbij te worden betrokken, wil men tot een meetbaar effect komen. Bij de berekening van de in het financieel memorandum vermelde bedragen zijn gegevens over eenheidskosten en activiteitsniveaus die voortvloeien uit het beheer van begrotingslijn B5-722 in 1995 en 1996 meegenomen.

De werkingskosten van een grote consensusvormende groep van deskundigen zoals het Forum Informatiemaatschappij en de subgroepen, alsmede de publicatie van de resultaten ervan, bedragen 600.000 ecu per jaar.

Grote bewustmakingsconferenties en -exposities waaraan afgevaardigden en organisaties uit geheel Europa deelnemen en waarop bijvoorbeeld organisaties van ICT-gebruikers standpunten formuleren of goede informatiemaatschappijtoepassingen voor het besturen van steden te zien zijn, vergen een communautaire medefinanciering van rond de 200.000 ecu (bijvoorbeeld de subsidie voor de Conferentie van Barcelona). Het verdient aanbeveling drie of vier grote conferenties per jaar te houden. Verder is er behoefte aan kleinere lokale bewustmakingsactiviteiten die meermaals op verscheidene plaatsen (meer dan 1 per Lid-Staat, vooral in grotere Lid-Staten) voor specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld het MKB, scholen, huisvrouwen, beroepsverenigingen, kleine gemeenschappen, enz. dienen te worden herhaald.

Een bewustmakingsweek in de 15 Lid-Staten speciaal voor het MKB, zoals er in 1996 een plaats had, met deelname en medefinanciering door de lokale overheden, kost ongeveer 150.000 ecu.

Voor bewustmakings- en demonstratieprojecten in verschillende Lid-Staten waarbij ten minste twee partners betrokken zijn, dient de EU gemiddeld 250.000 à 500.000 ecu ter beschikking te stellen (bijvoorbeeld voor het project "scholen adopteren monumenten"). Van dergelijke projecten moeten er, willen zij in de gehele EU voldoende effect sorteren, samenhang vertonen, reliëf krijgen en een multiplier- of imitatie-effect hebben, in de EU naar raming 12 tot 15 per jaar worden opgezet; zij dienen te worden gekoppeld aan bewustmakingsactiviteiten voor de verspreiding van resultaten.

Tenslotte moet voor beperkte en gerichte studies waarin ontwikkelingstrends worden geanalyseerd of feedback verzameld en het effect van bovengenoemde activiteiten wordt gemeten en geëvalueerd, meer dan 200.000 ecu per jaar worden uitgetrokken. (Zo kost een Eurobarometer-enquête over de informatiemaatschappij rond de 50.000 ecu per jaar.)

ISSN 0254-1513

COM(96) 592 def.

DOCUMENTEN

NL

16 01

Catalogusnummer : CB-CO-96-590-NL-C

ISBN 92-78-11641-6

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen

L-2985 Luxemburg